

POPIS TRASY 001

Broumov - Rožmitál - naučná stezka v kamenolomu - Červená hora - Třípanský kámen - Janovičky - Heřmánkovice - Broumov

vhodné	pro pěší turisty i pro cykloturisty
délka	15 - 18 km
fotografie	http://www.milan-skoda.cz/fotogalerie_2014.htm

Trasu začínáme u Benediktinského kláštera v Broumově. Turistická modrá vede od zadní klášterní zdi směrem dolů pod klenutý starý most, který se pne nad schody mezi klášterem a klášterní zahradou.

foto 01	Broumovský klášter
foto 02	Broumovský klášter
foto 03	Broumovský klášter

Pod klášterem přejdeme most přes říčku Stěnavu a zamíříme ven z Broumova. Na okraji Broumova (400 m n.m.) nás modrá zavede do polí a luk, kde nás čeká mírné stoupání směr obec Rožmitál. Cestou do Rožmitálu (která je v této části dlouhá asi 2,5 km) potkáme v polích několik starých kamených křížů a soch a čím více se budeme blížit k Rožmitálu (450 m n.m.), tím hezčí budou výhledy jak vpřed směrem k Javořím horám, tak i vzad směrem na Broumov, Hejšovinu a Broumovské stěny.

foto 04	Broumovský klášter (pohled z polí před Rožmitálem směrem zpět na Broumov)
foto 05	Ruprechtický špičák (pohled z polí před Rožmitálem, na vrcholu rozhledna)
foto 06	hřeben Javořích hor nad Heřmánkovicemi (pohled z polí před Rožmitálem)
foto 07	jeden z několika křížků lemujících polní cestu do Rožmitálu (v pozadí Javoří hory)

Kříže a Boží muka tvoří nedílnou součást většiny vísek, obcí a polností po celé naší zemi. Málokde ale najdeme tak velkou koncentraci těchto drobných sakrálních památek jako na Broumovsku. Typický křížek na Broumovsku je povětšinou tvořen kamenným soklem s osazeným litinovým křížem, na kterém se nachází pozlacené tělo Krista. Občas tu také máme možnost narazit i na kříž vytesaný celý z kamene. Sokly křížků bývaly zdobeny různými reliéfy a plastikami, nejčastěji vypodobňujícími Pannu Marii nebo další svaté. Velmi často se na křížích setkáme se symbolem lebky ve spodní části kříže. Samotné křížky se pak stavěly na místech různých událostí, avšak zvláštní význam měly kříže podél cest a na okraji polností. Zde byly stavěny coby symbol ochrany úrody a požehnání polí, u kterého stály. Bohužel i na Broumovsku po kolektivizaci zemědělství v rámci zcelování polí bylo obrovské množství křížků zničeno a zbyly jen ty, které stály u zachovaných hlavních zemědělských cest. A právě po jedné z takových cest teď jdete při studování trasy 001. Jelikož se nacházíte na cestě z Broumova do Rožmitálu, určitě vás nepřekvapí, že kvůli tomu se jí od nepaměti říkávalo Rožmitálská cesta. Potkáte na ní sedm zachovalých křížků a soch a ty zachovalejší z nich máte možnost spatřit i v mé fotogalerii.

foto 08	hřeben Javořích hor nad Heřmánkovicemi a Rožmitálem (pohled před Rožmitálem)
foto 09	hřeben Javořích hor (pohled z polí před Rožmitálem, zleva Ruprechtický špičák)

/881 m n.m./, Široký vrch /840 m n.m./, Javorový vrch /777 m n.m./ a Jelení vrch /751 m n.m./)

- foto 11** hřeben Broumovských stěn (zpětný pohled z polí před Rožmitálem směrem dozadu na Broumov (zleva Hejšovina /919 m n.m./, Suchý vrch /715 m n.m./, Koruna /rovný hřeben, 769 m n.m./ a vpravo Velká kupa /708 m n.m./)
- foto 12** jedna ze sošek lemujících polní cestu do Rožmitálu
- foto 13** jeden z několika křížků lemujících polní cestu do Rožmitálu
- foto 14** jeden z několika křížků lemujících polní cestu do Rožmitálu (v pozadí Javoří hory)

Do vesničky Rožmitál dorazíme k její horní části, kde má konečnou autobus. To také dává možnost těm, kteří by si chtěli trasu zhruba o 3 km zkrátit, tak na toto místo mohou dojet autobusem. Modrá nás dále vede od konečné autobusu směrem po silnici vlevo, stále mírným stoupáním až k Rožmitálskému lomu.

- foto 15** jeden z křížků, nacházejících se přímo v obci Rožmitál (na trase od silnice vpravo)

Na konci obce vlevo od modré turistické spatříme kamenolom (503 - 550 m n.m). Do přední okrajové části kamenolomu je povolen vstup pro turisty a je zde vytvořena naučná stezka, kterou doporučuji projít, neboť její okruh se zhruba po 1 km vrací zpět na modrou turistickou a nemusíme se bát, že bychom z trasy jakkoli sešli. Naučná stezka začíná tedy ihned na okraji lomu a podél štěrkové cesty je vyznačena trasa pro pěší. Na pravé straně stezky si na dně kamenolomu příroda vytvořila dva zajímavé mokřady, které bychom mohli označit za jakousi renovaci přírody po zásahu a dobývání nerostného bohatství člověkem. Znalci přírody si zde přijdou na své, neboť zde mohou najít například z rostlinstava orobinec širokolistý, zevar vzpřímený, travní sítiny, psárku plavou, zblochan řasnatý, žabník jitrocelový, řeřišnici hořkou, šišák vroubkovaný, pomněnku hajní, vrbovku chlupatou, okřešku menší, žabí vlas. Ze živočišstva vážky, střevlíky, čolka horského, skokana hnědého, ropuchu obecnou, užovku obojkovou. Z ptactva třeba konipasa bílého. Jelikož jsou Javoří hory sopečného původu, nejinak tomu je i v Rožmitálském kamenolomu. Hřeben se sopečnou činností tvořil zhruba před 300 miliony lety v době svrchního karbonu a spodního permu. Ložisko kamene, které se v lomu těží, pochází z melafyrového proudu tlustého až 60 metrů. Znalce kamene a geology potěší informace o tom, že zde mohou narazit na lávové rožce (melafyry), plagioklas, K-živce, rekrystalovanou sklovitou hmotu, pyroklastiky, sopečné jílovité sklo a úlomky krystalů, úlomky strusky a prudce zchlazenou lávu. Zajímavým geologickým fenoménem je přítomnost akrečních lapilů, což jsou kuličkovité útvary vzniknuvší slepováním popelavých zrněk v erupčním mraku za přítomnosti vody. Z minerálů zde byly objeveny covellín, chalkozín, bornit, kuprit, pyrit a hematit. Zvětráváním těchto minerálů se pak časem vytvořil malachit, azurit, chryzokol a limonit. Nerudné minerály zde zastupují kalcit, baryt a fluorit. Za nejvzácnější prvek nalezený v lomu můžeme považovat pak vanadičnan vápníku, tzv. ůjamunit.

- foto 16** přední mokřad se starým cestníkem, na kterém lze spatřit latinskou zkratku IHS (Jesus Hominis Salvator, tedy Ježíš spasitel lidstva)
- foto 17** zadní mokřad
- foto 18** vrstvy dobývaného kamene
- foto 19** zadní mokřad
- foto 20** přední mokřad

Po absolvování naučné stezky v kamenolomu pokračujeme vzhůru přes louku do lesa, který pokrývá již hřeben, jenž je naším cílem. Ještě před lesem křížujeme turistickou žlutou, která vede vlevo pod hřebenem směr Janovičky a vpravo směr Šonov. Stoupání lesem je místy příkřejší, ale

jak se dostáváme postupně ze šikma na hřeben Červené hory /747 m n.m./ a pomalu obcházíme Bobří vrch /740 m n.m./, je stoupání mírnější a mírnější. Odměnou tohoto středně těžkého stoupání nám jsou z okraje lesa hezké zpětné pohledy na Broumovsko a Orlické hory v pozadí a nahore na hřebenu pak již na druhou stranu do Polska na Soví hory (Park Krajobrazowy Gór Sowich). Pokud jste na trasu vyrazili na kole, tak právě popsaný výstup na hřeben a následná část trasy k Třípanskému kameni, bude asi jediným úsekem, který bude pro cykloturisty velmi těžce sjízdný, jednak kvůli stoupání, ale hlavně kvůli velkému množství příčných kořenů stromů přes pěšinu.

foto 21 pohled z Červené hory (hřeben a zároveň státní hranice CZ/PL) směrem na Soví hory

Když mineme po levé ruce vrchol Červené hory, po asi 350 metrech na travnaté turistické trase (naše značení stále modré, na společné hranici pak z druhé strany pěšinky z polské strany je značení zelené) spatříme vztyčený hraniční kámen připomínající mohylu. Po jeho bližším prozkoumání zjistíme, že se jedná o Třípanský kámen /732 m n.m./. Tento hraniční kámen v roce 1732 vymezoval hranici tří panství, tehdy Čech, Kladska a Slezska. Na kameni se dodnes nacházejí pozůstatky erbů tří majitelů hraničních panství: Max Graf von Hochberg (MGVH, majitel Slezského panství), Josef Baron von Stilfried (JBVS, majitel Kladského panství) a Otmar Abbas Braunensis (OAB, čili Otmar, opat broumovský).

foto 22 Třípanský kámen

Po Česko - Polské hranici pokračujeme dále po modré /kratší trasa do Janoviček/ nebo si můžeme po polské zelené trasu zhruba o 1 km prodloužit a dojít nad Janovičky k bývalému hraničnímu přechodu. Od Třípanského hraničního kamene už další trasa převážně klesá. Janovičky jsou zřejmě nejznámější chatovou a rekreační oblastí Javořích hor na Broumovsku. Jednak poskytují krásné výhledy na Javoří hory, Ruprechtický špičák, Broumovsko a vzdálené Krkonoše. Druhá jsou cílem turistů pro dovolenou v místních pensíonkách, popřípadě cílem dětí pro letní tábor a když se zadaří zima, tak i pro lyžování nebo občasné závody psích spřežení.

foto 23 pohled z Janoviček na Ruprechtický špičák a panorama Krkonoš (Sněžka uprostřed fotografie)

Z Janoviček se pak můžeme vydat směrem dolů přímo na Broumov nebo obloučkem přes Heřmánkovice.

foto 24 křížek před barokním kostelem Všech svatých v Heřmánkovicích